

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Operativni program – program upravljanja območij Natura 2000

Predstavitev priprave osnutka in njegovih vsebin

Andrej Bibič
Sektor za politiko
ohranjanja narave

Pravna podlaga – predpisi EU

• **DIREKTIVA SVETA 92/43/EGS** z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

Z Direktivo predpisan obvezni način zagotavljanja preživetja in razmnoževanja vrst in habitatnih tipov na območjih Natura:

- **ustrezni koraki** za preprečevanje slabšanja stanja - 6. člen (2. odst.) Direktive o habitatih, velja tudi za Direktivo o pticah (7. člen Direktive o habitatih)

Pravna podlaga – predpisi RS

- **Zakon o ohranjanju narave**
2. odst. 33. člena nalaga sprejem ukrepov za ohranjanje posebnih varstvenih območij
- **Zakon o varstvu okolja**
Predvideva sprejem operativnega programa za področje biotske raznovrstnosti in določa tudi vsebino in postopek sprejema
- **Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012**
Opredeli operativni program za upravljanje območij Natura kot enega ključnih programov na področju varstva okolja

Pravna podlaga – predpisi RS

- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) strukturo v splošnem določa NPVO, natančneje pa 12. in 15. člen te uredbe (izhaja iz Direktive o habitatih, vključno z navodili Evropske komisije)

Pravne podlage za operativni program

Pomen sprejetja operativnega programa

- natančneje določa izpolnjevanje obvez Republike Slovenije iz Direktive o pticah in Direktive o habitatih v zvezi z omrežjem Natura 2000, ki izhajajo iz vsem (tudi Evropski Komisiji in sodišču) dostopnih strokovnih podlag in drugih literaturnih virov
- prispeva k večji določnosti glede zahtev ohranjanja vsakega posamičnega območja Natura 2000, ki jo deležniki zahtevajo že od določitve območij Natura 2000

Pomen sprejetja operativnega programa

- omogoča pregled razvojnih potreb za varstvene ukrepe in daje te podatke na ravni, ki je zahtevana s strani strateških načrtov in programov (zlasti tistih, kjer je obveza prispevati k ohranjanju omrežja Natura 2000 tudi pogoj v njihovi EU zakonodaji)
- pri Programu razvoja podeželja je to podlaga za ustrezno vključevanje in potrditev programa s strani institucij EU
- daje osnovo tudi za črpanje sredstev iz LIFE+
- omogoča pregled razvojnih potreb za povečevanje ekonomske izrabe, ki temelji na priložnostih območij Natura 2000 v Sloveniji za vključevanje zlasti v operativne programe za črpanje strukturnih skladov in skladov za regionalni razvoj

Struktura programa

Osnovno besedilo operativnega programa

1. UVOD
 - 1.1 Pravni okvir za program upravljanja območij Natura 2000
 - 1.2 Namen operativnega programa
- 2 SESTAVINE PROGRAMA UPRAVLJANJA
 - 2.1 Splošno
 - 2.2 Podrobni varstveni cilji
 - 2.3 Ukrepi za doseganje varstvenih ciljev
- 3 PODPORNE DEJAVNOSTI ZA UČINKOVITO UPRAVLJANJE OBMOČIJ NATURA 2000
 - 3.1 Povezanost evropskega ekološkega omrežja
 - 3.2 Kazalci in njihovo spremljanje
 - 3.3 Raziskovanje in razvoj tehnologij

Priprava vsebine priloge

Obsežna priloga vsebuje cilje in ukrepe.

Podrobni varstveni cilji za vsako območje Natura so izpeljani iz obstoječih strokovnih podlag in drugih javno dostopnih literaturnih virov.

Ukrepi za doseganje ciljev so tudi izpeljani iz strokovnih podlag in drugih virov, ob upoštevanju možnosti, ki jih nudi zakonodaja in se delijo v ukrepe :

1. varstva narave
2. prilagojene rabe naravnih dobrin (gozdarstvo, lovstvo, ribištvo)
3. prilagojene kmetijske prakse
4. upravljanja voda
5. druge ukrepe, ki so ti potrebni za zagotavljanje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov

Priprava vsebine priloge

Osnutki ciljev in ukrepov so bili pripravljene najprej ob pomoči LIFE projekta ZRSVN, (kjer so sodelovali tudi ZGS, KGZS, ZZRS in IzVRS). Kjer LIFE projekt ni pokrival z uredbo ali drugo zakonodajo določenih vsebin, je analize in strokovne podlage pripravil zunanji izvajalec (Zavod Symbiosis).

Za dopolnitev osnutkov ciljev in ukrepov so bili pripravljenci strokovnih podlag za Naturo, uprave parkov in ZRSVN pozvani (maja 2006), da opozorijo na morebitna razhajanja med obstoječim znanjem in podatki ter zapisanimi cilji in ukrepi.

Podane pripombe so bile upoštevane.

Priprava vsebine priloge

S pripombami dopolnjeni osnutki ciljev in ukrepov so bili posredovani še ključnima deležnikoma ZGS in KGZS za uskladitev izvedljivosti vsebine zapisanega cilja (julija 2006).

Usklajevanje je potekalo do srede novembra.

Osnutek priloge za regionalni razvoj in razvoj turizma v povezavi z zavarovanimi območji vključuje seznam investicij za razvoj:

- parkovne infrastrukture,
- infrastrukture za interpretacijo in
- turistično infrastrukture

Pripravo je koordiniral Sektor za zavarovana območja z upravljalci ZO.

Vsebina priloge

Način vključevanja ukrepov v strateške načrte in plane:

- za Program razvoja podeželja 2007-2013 že takoj v postopku priprave (zaradi zahtev uredb EU, ki zahteva vključenost Nature)
- Za Program razvoja podeželja so bile potrebne tudi ocene o vključenosti na območju cele države v posamezne ciljne Natura 2000 SKOP ukrepe. Te so bile pripravljene na podlagi seštevkov na vsakem posamičnem območju Natura 2000.

Način vključevanja ukrepov

Način vključevanja ukrepov iz priloge v sektorske načrte:

- Možnosti so s sklepom Vlade RS in/ali preko naravovarstvenih smernic v postopku presoje sprejemljivosti
- Ukrepi prilagojene rabe naravnih dobrin v sektorske načrte
- Ukrepi upravljanja voda kasneje v načrt upravljanja voda, program ukrepov in eventuelne podrobnejše načrte upravljanja voda

Način vključevanja ukrepov

Način vključevanja ukrepov iz priloge v strateške načrte in plane:

- neposredno ob usklajevanju oz. njihovi izvedbi (npr. OP razvoja regionalnih potencialov)

Drugi ukrepi:

- ukrepi varstva narave v delo javnih zavodov in MOP ob usklajevanju njihovih programov

Več informacij

Vlada Republike Slovenije

Ministrstvo za okolje in prostor

(andrej.bibic@gov.si)

<http://www.mop.gov.si/>

http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_okolje/sektor_za_politiko_ohranjanja_narave/

http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_okolje/sektor_za_zavarovana_obmocja/